DE LA EUROPA FIRMELOR LA FIRMELE EUROPENE

Euroeconomia XXI

SĂPTĂMÂNAL FINANCIAR - ECONOMIC nr. 348 anul VIII vineri, 25 mai 2012 1 RON

„Trebuie să tundem oile și nu să le strangulăm.”
Cardinalul Mazarin

PUNCTUL PE EUROPA

Criză euro “à la grec”

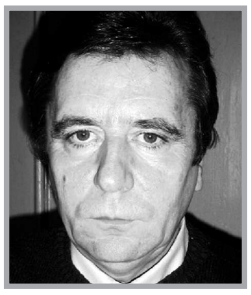

Emil **DAVID**

Summitul G8 a decis: Grecia trebuie să rămână în zona euro cu orice preț. Asta, în vreme ce grecii înșiși se afundă dintr-o criză economică profundă, în una politică fără leac.

Am mai abordat subiectul, dar pentru că a devenit din nou de strictă actualitate, lui consacrându-i-se atât reuniunea recentă de la Camp David, cât și o ședință extraordinară a Consiliului European, îl vom reaminti pe scurt.

Criza datoriilor de stat din zona euro a început în toamna lui 2009, în Grecia, când guvernul elen a anunțat un deficit bugetar de aproape 14 la sută din PIB, cu mult peste estimările înaintate de cabinetul anterior către autoritățile UE. În același context, datoria publică a Greciei ajunsese la 120 la sută din PIB.

continuare în pag. 3

Vedere din Atena

„Zile de foc” în țara cocoșului galic

Verdictul francez (II)
- reflecții și marginalii -

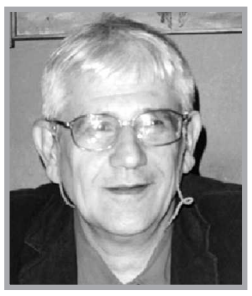

„Dacă statul este foarte puternic, ne zdrobește. Dacă este slab, vom pieri”
Paul Valéry

Dan **POPESCU**

„La revedere domnule președinte Nicolas Sarkozy”, titrau ziarele franceze din zilele următoare votului de diminică 6 mai 2012. Și scria, de exemplu, ziarul „Ouest France”, cu un tiraj în 7 mai de 1.041.893 exemplare, sub semnătura editorialistului François Regis Hutin: „Majoritatea francezilor nu v-a reînnoit mandatul pe care vi l-a conferit cu 5 ani în urmă. Criza a trecut pe aici. Totuși, i-ați făcut față cu o energie și competență recunoscute de toți... Știm de multă vreme că reformatorii își asumă riscuri și că este mult mai ușor pentru un responsabil politic să nu modifice obiceiurile și rutinele adormite. Ați făcut însă o altă alegere în momentul în care a survenit o criză majoră, ceea ce a amplificat complexitatea problemelor în vremea mandatului Dumneavoastră. Pentru ceea ce a fost pozitiv și constructiv vă mulțumim și, domnule Președinte, vă adresăm salutul nostru”.

Rennes, un minunat oraș

continuare în pag. 4-5

Aria de cuprindere a sistemelor expert financiare

master. Adina-Maria **FLEȘER**, ULBS

Sistemul reprezintă un ansamblul de elemente materiale sau nemateriale, în general, format din echipamente, metode, tehnici, procedee, modele, personal, utilizate în interacțiune prin intermediul unor procese ce asigură transformarea unor elemente de intrare în elemente de ieșire prin intermediul unui mecanism specific și al unui sistem de control.

continuare în pag. 7

Artele Focului

Lucrări sticlă fuzionată - Slobodan Marinkovic

Petru-Ovidiu DUMBRĂVEANU pag. 8

Politici comunitare și reflexia lor stimulativă și destimulativă în planul economiei românești.

master. Ileana - Sânziana **CIUNCAN**, Univ. București

Construcția europeană care în prezent numără 27 de state a avut la bază ideea potrivit căreia este necesară voința de a lucra împreună, pe baza unor interese comune. De aici s-a conturat și convingerea că în unele domenii se pot obține rezultate mult mai bune la nivel european decât la nivel național. Acesta a fost punctul de plecare în elaborarea politicilor comune tuturor statelor membre, inițiate și adoptate de instituțiile comunitare cu largă aplicabilitate pe teritoriul UE. Din aceste politici derivă principiul coeziunii și stabilității care este de altfel principiul fundamental al construcției europene.

continuare în pag. 2

1957. Semnarea Tratatului de la Roma

Modelul „low cost” în retail (II)

dr. Lucian **BELAŞCU**

Factorii determinanți ai dezvoltării și principiile discounterilor

Factorii determinanți ai dezvoltării magazinelor discount în Franța

Numeroasele schimbări din retailul francez au contribuit la expansiunea discounterilor. Principalii factori care au influențat evoluția lor sunt legislația privind comerțul și criza economică, care a condiționat cererea și comportamentul de cumpărare al consumatorilor.

Legislația comercială restrictivă

Legislația a favorizat în special discounterii de mărime mică, limitând programul de funcționare și dezvoltarea marilor magazine.

continuare în pag. 6

Vedere din Paris

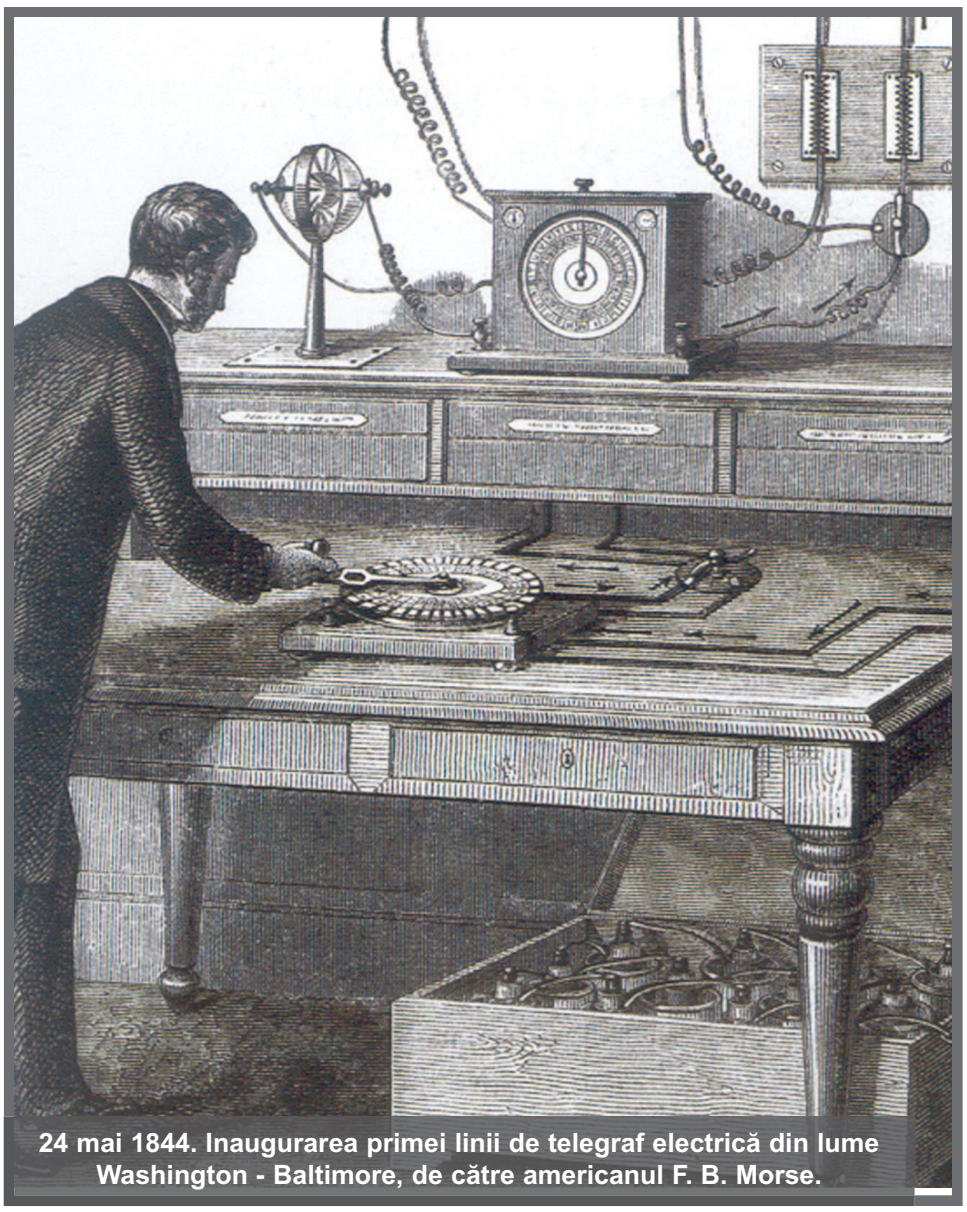

24 mai 1844. Inaugurarea primei linii de telegraf electrică din lume Washington - Baltimore, de către americanul F. B. Morse.

Politici comunitare și reflexia lor stimulativă și destimulativă în planul economiei românești.

master. Ileana-Sânziana
CIUNCAN, Univ. București

urmare din pagina 1

Prin aceste politici comune se conferă un caracter de unicitate acestui angrenaj european care susține regruparea politicilor economice în funcție de poziția lor în strategia economică comunitară. Nu trebuie omis însă obiectivul acestor politici, care vizează atât ameliorarea condițiilor de viață și de lucru, promovarea egalității de șanse cât mai ales asigurarea unei protecții sociale minime în interiorul spațiului comunitar. Pentru îndeplinirea acestor deziderate, Uniunea Europeană are spre folosință Fondul Social European (FSE) care grupează o serie de programe comunitare și norme juridice din Tratat, care vin să completeze legislațiile naționale.

Dimensiunea socială a Pieței Interne este un concept introdus în anul 1985 prin Actul Unic European, concept ce presupune instaurarea unui „dialog social" între partenerii sociali ai UE care trebuie să participe nemijlocit la realizarea Pieței Interne și la acceptarea dimensiunii sale sociale.

Fără a mă îndepărta de subiectul propus spre dezbatere, voi vorbi în cele ce urmează de politicile comunitare promovate la nivelul UE. Astfel, "Europa" se edifică cu precădere prin politicile sale economice, care într-o abordare sintetică se pot constitui în politici conjuncturale, politici structurale și politici de dezvoltare.

Politicile conjuncturale au în vedere integrarea măsurilor bugetare și monetare în vederea stabilizării economice. Relevant sub acest aspect este controlul inflației, reducerea șomajului și nu în ultimul rând evitarea deficitului pentru balanța de plăți curente. Astfel, politica fiscal bugetara este politica conjuncturală influențată în cel mai mare grad de mediul politic și echilibrul social al momentului. Dacă aducem în discuție cele două orientări ale politicii bugetare putem spune că cea liberală susține un buget echilibrat cu elemente de neutralitate în sensul că nivelul cheltuielilor nu trebuie să depășească pe cel al veniturilor; pe de altă parte politica bugetară de tip intervenționist poate transforma bugetul într-un adevărat instrument de politică economică. Mergând pe ideea impulsionării activității economice, statul poate cheltui peste nivelul admis în scopul finanțării unor obiective investiționale, pentru a dinamiza celelalte activități din economia națională. De altfel numai politica bugetară poate controla cu strictețe modul de utilizare a resurselor permițând realizarea investițiilor publice.

O altă componentă a politicii conjucturale, politica monetară are ca scop asigurarea sumei de bani necesară funcționării în parametri optimi a economiei naționale. Variabilele economice asupra cărora acționează politica monetară sunt: masa monetară și rata dobânzii. Așadar politica monetară contribuie cu precădere la menținerea unui echilibru economic general încercând, de altfel, să mențină inflația în limite favorabile creșterii activității economice.

În cadrul politicilor conjuncturale, zona euro se află – potrivit specialiștilor – într-o configurație specială. Având în vedere moneda unică și obligațiile care derivă în acest sens avem de-a face cu o politică monetară unică, pe de o parte, iar pe de altă parte avem de-a face cu politici bugetare care se află strict sub responsabilitatea statelor. Datorită celor două principii esențiale care guvernează zona euro – respectiv politica monetară focalizată pe stabilitatea prețurilor și politica bugetară axată pe echilibrul bugetar – este deosebit de dificil să poată fi făcută o asociere între politica monetară unică și un buget național.

Potrivit economiștilor, acest lucru ar presupune un buget mai amplu la nivelul UE, care – pe măsură ce ar fi înlăturate discrepanțele economice dintre țări și în interiorul acestora – va prelua treptat o parte din atribuții și funcționalități ale bugetelor naționale. Desigur aceasta este o perspectivă viabilă fără a uita însă dificultățile cu care se confruntă UE în constituirea unui astfel de buget.

Din punct de vedere al economiei naționale este foarte importantă maniera în care autoritățile folosesc politica bugetară, fiscală și monetară. Aceste politici trebuie utilizate în scopul dirijării nivelului cererii agregate pentru a putea stabiliza economia. Practica a demonstrat, însă, că între politica bugetară, fiscală și monetară se afla o strânsă interdependență dacă ținem cont de faptul că nu există o politică monetară pură. Este știut faptul că atât politica monetară cât și cea fiscală afectează cererea agregată pe căi diferite, având influențe diverse asupra structurii acesteia. Deci esențial este să existe o relație de coordonare între politica monetară și cea fiscala pentru a putea crește eficiența folosirii lor.

UE face eforturi ample pentru a folosi un aranjament instituțional bazat pe armonizarea politicilor economice naționale, deoarece aceasta armonizare trebuie să aibă loc la nivel național pentru ca apoi efectul acestora să se resimtă la nivel internațional.

Politicile structurale sunt indisolubil legate de creșterea economică, de ocuparea forței de muncă și nu în ultimul rând de probleme de coeziune. Acest concept are în vedere un nivel de convergență reală între economiile și regiunile unui sistem aflat în proces de integrare. Așadar, politicile structurale acționează cu precădere asupra mecanismului de alocare a resurselor în scopul obținerii unei bune eficacități economice și în același timp modulează redistribuirile între actorii economici.

Altfel spus, în cazul acestor politici avem de a face cu o liberalizare masivă a pieței capitalurilor și serviciilor, obiectivul primordial fiind un plus de flexibilitate pe piața muncii. Perspectivele financiare 2007-2013 au inițiat și o reevaluare la nivelul politicilor regionale, pilonul central de intervenție fiind alcătuit din: FEDR (Fondul European de Dezvoltare Regională), FSE (Fondul Social European) și Fondul de Coeziune. Acest sistem are la bază focalizarea asupra unui număr redus de obiective prioritare în scopul creșterii eficienței în realizarea coeziunii. În utilizarea fondurilor au fost primordiale respectarea a patru concepte: concentrarea, programarea, parteneriatul și adiționalitatea.

Astfel, primul concept – concentrarea pe obiective – are în vedere dezvoltarea și ajustarea structurală a regiunilor mai puțin dezvoltate, reconversia economică și socială a zonelor aflate în dificultate și adaptarea politicilor și sistemelor de educație. În ansamblu, finanțările structurale se axează pe aceste zone pentru a asigura o eficiență sporită măsurilor de diminuare a disparităților regionale.

Vedere din Bruxelles

Jean Monnet

Cel de-al doilea concept – programarea – asigură fixarea unor programe de acțiune pentru o mai bună coordonare și gestionare a proiectelor implementate. Continuând acest demers, putem spune că statele membre supun aprobării Comisiei planurile de dezvoltare care includ axele de dezvoltare, acțiunile și fondurile de intervenție.

În privința principiului adiționalității se urmărește evitarea substituirii de către ajutorul comunitar a subvenției naționale. Fondurile structurale nu acoperă decât o parte din finanțare, făcând posibilă așadar o mai bună responsabilizare a actorilor sociali implicați. Pe de altă parte, Banca Europeană de Investiții are un rol deosebit de important în politica structurală regionala dacă ținem cont de faptul că două treimi din împrumuturi au fost acordate pentru proiecte de infrastructură și comunicații în regiuni care corespund cel puțin unuia din obiectivele prioritare. Mai mult decât atât, politicile comunitare contribuie într-un mod ingenios – desigur pe paliere diferite – la diminuarea disparităților. Iată așadar efectele stimulative ale politicii regionale asupra procesului de evoluție economică la nivelul statelor membre UE.

Derivată din politicile comunitare, ***politica de devoltare*** reprezintă un element cheie în privința relațiilor externe ale UE. Comunitatea Europeană susține dezvoltarea a numeroase regiuni din lume, incluzând tari din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) la care se adăugă țările în curs de dezvoltare. Principalul obiectiv al acestei politici este eradicarea sărăciei iar în acest sens UE acorda dezvoltării 55% din ajutorul internațional. În conformitate cu articolul 178 din Tratat, UE trebuie să țină cont de obiectivele acestei politici în planurile pe care le pune în aplicare, întrucât politica de dezvoltare este considerată a fi o politică cu drepturi depline.

Așa cum spuneam, cadrul politic se axează pe lupta împotriva sărăciei iar cadrul financiar a fost simplificat prin utilizarea unui instrument unic – Intrumentul de Cooperare pentru Dezvoltare (ICD), chiar dacă susținerea dezvoltării țărilor ACP continuă să fie finanțată prin intermediul unui instrument interguvernamental cunoscut sub denumirea de FED – (Fondul European de Dezvoltare) și nu din bugetul UE.

Pentru a configura un caracter de eligibilitate acestei politici de dezvoltare, UE s-a angajat să crească bugetele destinate ajutorului atingând un procent de 0.7% din venitul național brut până în 2015 cu un obiectiv intermediar de 0.56% până în 2010. Foarte multă atenție acordă UE eficacității ajutorului iar pentru îndeplinirea acestui deziderat este necesară o bună coordonare cu țările beneficiare și cu ceilalți furnizori.

Aplicarea politicilor comunitare în spațiul românesc a avut efecte dintre cele mai diverse. În rândurile următoare voi face câteva referiri la o parte din efectele aplicării acestor politici în economia românească. Așadar, în cadrul politicilor structurale vom exemplifica abordarea acestora prin elemente regăsite în Programul Operațional Regional care va fi finanțat în perioada 2007-2013 din bugetul de stat și bugetele locale, din surse private și de FEDR (Fondul European de Dezvoltare Regională).

Contribuția financiară a UE poate avea o pondere de până la 85% din totalul cheltuielilor naționale. România ar trebui să beneficieze anual de transferuri din fondurile structurale în perioada mai sus menționată în valoare de 4% din PIB. Important este ca fondurile structurale să nu fie folosite pentru consum, iar absorbția lor să aibă un procent cât mai ridicat. Este clar însă că și în România se va resimți criza economică existentă la nivel global și asta în condițiile în care decalajele înregistrate la nivel mondial și național vor exercita presiuni asupra locurilor de muncă și asupra cererii.

În ceea ce privește politica de dezvoltare, aplicarea acesteia în România a beneficiat de efecte stimulative, într-o oarecare măsură. Astfel, începând cu anul 1999 țara noastră a demarat implementarea politicii de dezvoltare regională care a avut în vedere redresarea zonelor grav afectate de restructurările industriale cunoscute și sub denumirea de „zone dezavantajate economic", ca mai apoi în anul 2002 să promoveze o abordare complexă a dezvoltării regionale prin întărirea legăturilor economice în cadrul sistemelor economice subdezvoltate la nivel regional și local.

În prezent România are în vedere o politică regională care îmbină elemente clasice ale strategiilor regionale și elemente noi de politica regională promovate de UE, folosind concepte care au la baza măsuri planificate în scopul asigurării unei dezvoltări economice și sociale susținute și dinamice. Este știut faptul că politica bugetară a României este susținută de veniturile încasate la bugetul de stat. Așadar veniturile fiscale și bugetare sunt dependente de veniturile din taxele și impozitele indirecte (TVA, accize, taxe vamale etc.). Însă reforma sistemului fiscal naște în continuare multe controverse, atât succesul cât și eșecul ei depinzând cu precădere de mediul economic dominant în momentul în care este implementată. De asemenea, o importanță majoră o au și măsurile care acompaniază această reformă, măsuri care vizează în principal reducerea cheltuielilor publice, flexibilitatea Codului Muncii etc.

Potrivit unui studiu Eurostat, România are multiple probleme economice. Astfel țara noastră se află pe primul loc în ceea ce privește inflația anuală în UE și tot pe primul loc în ceea ce privește creșterea TVA în ultimii 5 ani. La acestea se adăugă criterii ce țin de educație, asistență medicală, calitatea vieții, dinamismul economic și mediul politic unde România se situează pe ultimul loc la nivel european, potrivit unui studiu relizat de Newsweek Magazine.

Competiția pe care o dezvoltă politica fiscală din fiecare țară reprezintă atât un factor de mobilitate concurențială a mediului de afaceri cât și un element care împiedică realizarea unei coerențe a politicilor macroeconomice între țările membre ale UE.

Ce nu trebuie uitat însă este deziderатul de la care a plecat construcția europeană, deziderat consfințit cu mult timp în urmă de Jean Monnet care afirma: „Uniunea Europeană nu a coalizat state, ci a unit oameni!".

Bibliografie:

Fuerea, Augustin, *"Manualul Uniunii Europene",* Editura Universul Juridic, București, 2010

Criză euro “à la grec”

Emil **DAVID**

urmare din pagina 1

Costurile de finanțare ale statului elen au crescut puternic, iar criza s-a extins ulterior și către alte state cu datorii și deficite mari. În ciuda măsurilor de austeritate adoptate contra unor ajutoare financiare acordate în regim de urgență de marii finanțatori – tăieri de salarii, creșteri de taxe, reduceri de cheltuieli bugetare – Grecia s-a adâncit tot mai mult în criză, pe fondul unor proteste sociale violente și a unei instabilități politice tot mai accentuate.

Să ne reamintim că prima victimă politică a cutremurului economic din Grecia a fost, în octombrie 2009, conservatorul Kostas Karamanlis, înlocuit de Giorgios Papandreu, conform unui scenariu dinastic ciudat, propriu doar Eladei postbelice. Papandreu a rupt însă vălul minciunilor cu care se acoperise Grecia, admisă intempestiv în zona euro, raportând de data asta UE adevărata valoare a deficitului bugetar și solicitând ajutor urgent de la Comisia Europeană și de la instituțiile financiare internaționale. Doi ani mai târziu, în noiembrie 2011, Papandreu este silit să demisioneze la capătul unei crize economice profunde, care amenința să contamineze zona euro și moneda europeană. De data asta ciclul politic consacrat nu a mai funcționat: adică, pleacă familia Papandreu, vine familia Karamanlis! Rezultatul ultimelor alegeri a acutizat haosul politic pentru că în prim plan au apărut partide care se pare că nu dau doi bani pe stabilitate, austeritate și obligația returnării datoriilor externe. Premierii interimari se perindă acum pe la palatul prezidențial din Atena și toată lumea așteaptă rezultatul noilor alegeri anticipate din 17 iunie. Care s-ar putea foarte bine să nu aducă nicio clarificare pe plan politic.

Atena: secvențe din protestele sociale.

În acest răstimp, în ciuda semnalului pozitiv și încurajator venit din exterior, de la summitul G8, grecii fac cozi la bănci, pentru a-și lichida în grabă conturile. Aproape 3 miliarde de euro au fost retrase doar în prima decadă a lunii mai!

Nu există nici un temei să credem că efectul psihologic al acestei stări de panică nu s-ar putea extinde în regiune. Iar una din țările evident vulnerabile ar fi și România, unde aproximativ 15 la sută din piața bancară autohtonă și un sfert din capitalul băncilor de la noi este controlat de instituții grecești.

Situația actuală a Greciei este simptomatică pentru întreaga zonă euro, care amenință să se destrame pur și simplu. Experți mondiali avertizează că, dacă această criză nu va fi rezolvată, țările UE vor înregistra pierderi de până la 5 la sută din venitul național. Potrivit unor scenarii prezentate de cotidianul britanic „Guardian”, o destrămare planificată a zonei euro ar costa 2 procente din PIB –ul eurozonei (adică 330 miliarde de dolari), pe când un colaps dezordonat al monedei unice ar duce la pierderi de 5 procente din PIB, adică 1.000 de miliarde de dolari și ne-ar putea condamna la ani de stagnare economică.

Vorbim prin urmare de alternative care de care mai apocaliptice și nu doar la modul ipotetic. Oricât va fi de bine regizată, ieșirea Greciei din Euroland va costa enorm. De aici, cu siguranță, și raționamentul care a avut sorți de izbândă la Camp David – pe principiul rău cu rău, dar mai rău fără rău, s-a decis, cel puțin deocamdată, că divorțul dintre Grecia și zona euro este exclus.

Liderii mondiali reuniți în G8 ne promit în schimb că se vor concentra pentru schimbarea abordării managementului crizei euro în ansamblu.

Din păcate, parcă de vreo doi ani ni se tot recită textul acesta...

Istorie economică în imaginii

19 mai 1935. Moartea lui Lawrence al Arabiei, ofițer britanic fascinat de lumea arabă nu doar a petrolului.

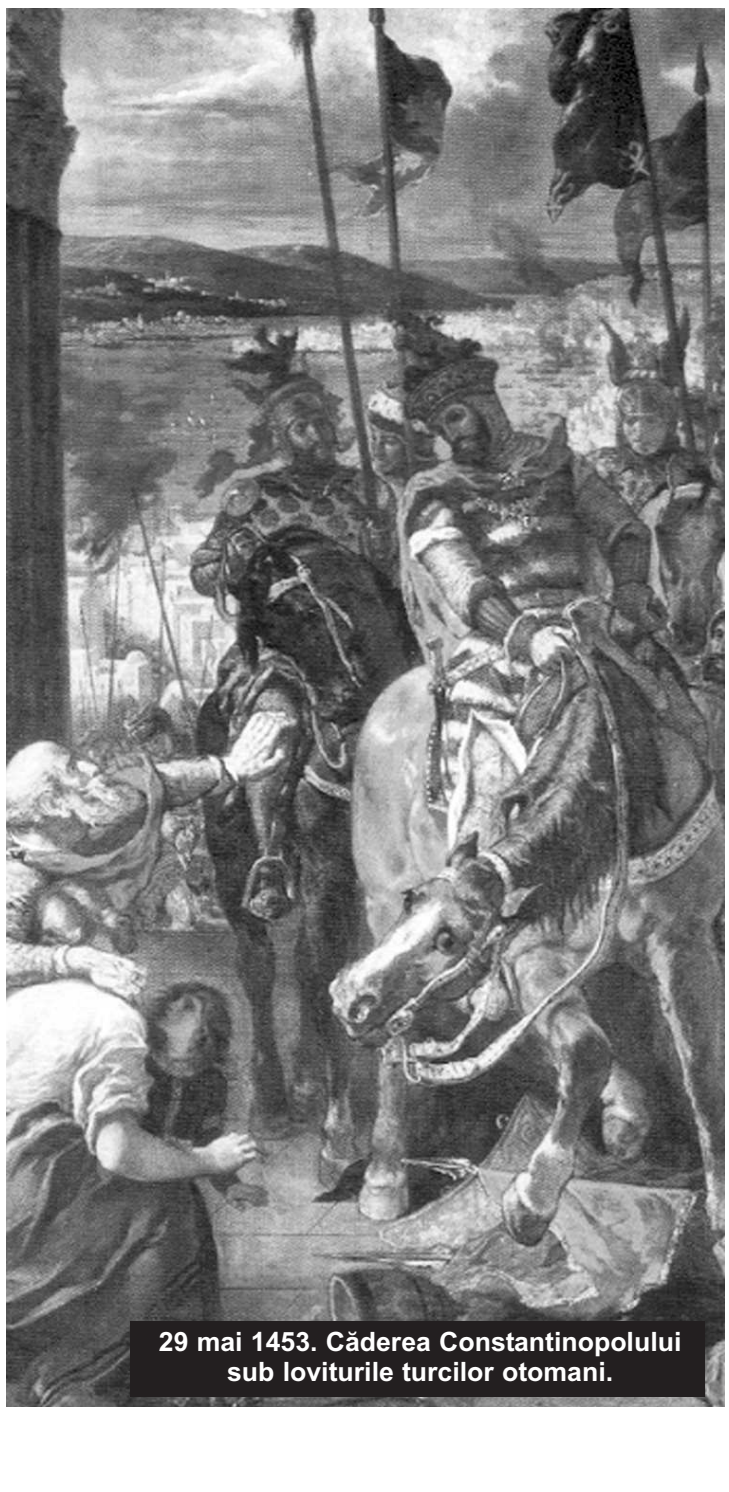

29 mai 1453. Căderea Constantinopolului sub loviturile turcilor otomani.

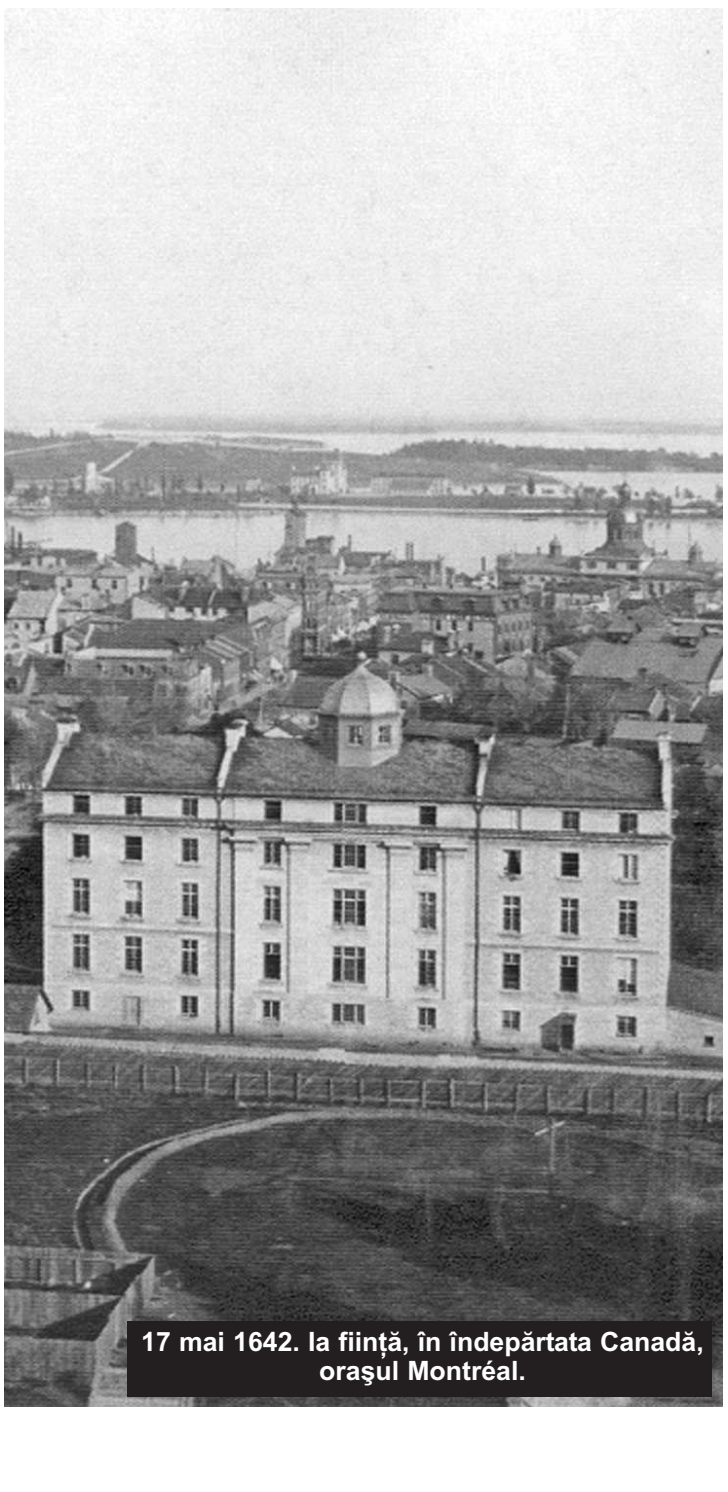

17 mai 1642. la ființă, în îndepărtata Canadă, oraşul Montréal.

„Zile de foc” în țara cocoșului galic

Verdictul francez (II)
- reflecții și marginalii -

Dan **POPESCU**

Criza din 1929-1933. Secvențe din SUA: supa săracilor.

urmare din pagina 1

Și tot ziarele din 7 mai titrau referindu-se, acum, la François Hollande: „«Bonne chance», domnule Președinte”. Deasemenea în „Ouest France”, F. R. Hutin arăta: „Nou purtător de speranțe, majoritatea francezilor a decis să vă încredințeze, dacă nu destinul țării, cel puțin alegerea pe care a făcut-o în ce privește orientările țării noastre pentru cei cinci ani care urmează. Cunoaștem greutatea pe care aceste responsabilități o reprezintă și cât de greu, de mult vor apăsa ele asupra Dumneavoastră, în vreme ce Franța avansează într-o lume în criză. Contăm pe Dumneavoastră pentru a suscita dinamismul tuturor francezilor, pentru a stimula creativitatea lor, pentru a evita replierea lor asupra lor înșiși, pentru ca ei să realizeze reformele de structură necesare, orientarea către inovare și marile depărtări. Contăm pe Dumneavoastră pentru a reconcilia francezii, pentru a contribui la ștergerea clivajelor dintre incluși și excluși, tineri și bătrâni, dintre orașe și sate, dintre activi și pensionari, dintre bogați și săraci. Desigur, va trebui să rezolvăm nu puține probleme interne. Ne trebuie mai puțină îndatorare și mai multă creștere economică, socială, mai multă ocupare, muncă, mai multă echitate. Ne trebuie mai multă încredere în noi și în viitor, mai mult respect pentru alții, mai multă considerație pentru străini. Ne trebuie mai multă cooperare cu toate națiunile, mai multă Europă pentru a face față mondializării. Toate acestea nu vor putea fi obținute decât depășindu-ne pe noi înșine. Nimic nu va fi mai rău decât să ne închidem în dificultățile noastre hexagonale. Domnule Președinte, odată cu un realism notabil, ne trebuie o mare ambiție, marele suflu al universalului. În acest scop, veți fi Președintele care, fără discriminări, va proiecta, va direcționa pe toți factorii spre viitor, spre modernitatea care poartă în ea acel umanism care ne-a făcut pe toți împreună să fim ceea ce suntem acum: Franța. Mult noroc, domnule Președinte”.

Față în față, deci, cel care pleacă și cel care vine. Nimic injurios, totul decent, elegant. Rândurile editorialistului de la „Ouest France” se referă, de fapt, cu o aplecare ușor sentimentală, la dificultățile pe care le-a întâmpinat Sarkozy în cei 5 ani de Președinție, la neîmplinirile sale dar și la neajunsurile destul de serioase ale programului propus de el pentru cei 5 ani mai departe. Și se referă, deopotrivă, la speranțele investite în noul Președinte François Hollande, la țintele și obiectivele atrăgătoare ale programului său, care, însă, vor trebui, firește, atinse, îndeplinite. Să vedem, dar, în acest cadru, dincolo de frumosul stil gazetăresc și mai aproape de limbajul mai arid al specialistului, despre ce a fost și este vorba. Cum și de ce a avut succes, într-o reprezentare în mai mare măsură economică, această chemare socialistă, atât de promițătoare, spre mobilizarea energiilor naționale în direcția progresului economic și social, spre înlăturarea clivajelor atât de păgubitoare Franței, dar și acolo unde sunt acestea, în alte numeroase state. Și, totodată, ce trebuie făcut astfel. „De această dată, trebuie să întoarcem pagina”, a spus François Hollande. Dar cum, deoarece lucrurile nu sunt deloc ușoare, sunt răspunsuri concrete, rezolvări efective de dat la marile probleme ale Franței, ale Europei Unite, ale unei lumi globalizate care, potrivit a nu puțini specialiști, nu prea a mers și nu merge în direcția cea bună.

... Acum 80 de ani, după cum spuneam, în Statele Unite, Franklin D. Roosevelt îl „bătea” net pe președintele Herbert C. Hoover la finalul primului său mandat și solicitând un al doilea. Criza economică mondială de atunci își spunea cuvântul. Roosevelt a mers pe rețeta New – Deal-ului, punând „surdină” pe pretențiile bancherilor și establishmentului – cu un rol negativ deloc neglijabil în declanșarea în 1929 a marelui cataclism, problemă pe care eu am analizat-o nu o dată. Adică, a pus surdină pe pretențiile acelora care credeau mai ales în ortodoxia severă a banilor și finanțelor, în ortodoxia severă a unui profit cât mai înalt mereu și cu orice preț, în ortodoxia severă a unei monede cu mișcare liberă pusă cu fidelitate în slujba țintei înalte, cu orice preț social, a profitului. Totul deloc fără uriașe avantaje pentru ei. O supraturație și o supraîncălzire a „motoarelor” a generat debutul unei mari tragedii, derulată în lanț. Roosevelt, deloc socialist, a activat însă măsuri recunoscute mai ales prin sfera respectivă, nu neapărat socialistă, dar instituționalistă. Nu diminuarea, ci creșterea salariilor, pentru a reconforta consumul și a relansa producția. O anume sindicalizare mai amplă a muncitorilor cu precădere în sensul conștientizării la aceștia a ceea ce trebuia și va trebui făcut. Solidaritate nu doar la social, ci și în activități. Pe urmă, implicarea instituțiilor statului, publice, și în coordonarea economiei și ca actori economici. Asanarea, cu sprijin instituțional, a terenului pentru ca întreprinzătorii să fie tentați să investească, profitul să devină atrăgător, iar consumatorii, cu venituri mai bune, să fie tentați să consume cât mai mult. În sfârșit, dar nu în ultimul rând, investiții publice, lucrări publice ca un factor esențial stimulator în acest cadru. Unii, mai puțini, mult mai puțini, au pierdut, dar cei mai mulți au câștigat, iar social s-a câștigat sub toate aspectele. Keynes, cu gândirea și teoria sa apreciate, a fost și era pe aproape. Fără acest New – Deal, ar fi fost oare economia americană tot mai emancipată, în anticamera ce i-a permis să ofere – productiv, dar nu numai – resursele necesare, câte au fost, pentru câștigarea celui de al Doilea Război Mondial? Eu cred că nu. Așa, însă... Iar dacă un astfel de model a mers atunci – și de atunci încoace de mai multe ori – în Statele Unite, de ce câte ceva din el nu ar merge acum în Franța? Și în Europa?

I s-a reproșat, uneori, lui François Hollande, lipsa de anvergură internațională. Dar iată că „refrenul anti-austeritate”, mai bine spus refrenul unei austerități pentru toți și asociată din ce în ce mai mult cu o creștere economică cu ample efecte sociale, a fost reluat cu putere în România, în Olanda, în Spania, etc., generând speranțe și încrederea în schimbări. Un analist de talia lui Eric Chol, arăta recent, în „Courrier International” că, în schimb, „de la Atena la Madrid, și nu doar, imnul austerității, imnul rigorilor intonat de mai multe guverne pe o arie de simfonie eroică se termină într-un marș funebru”. În fapt, lansată pe un ritm allegro, „partitura austerității ferme cântată în marș forțat sub bagheta Cancelarului german Angela Merkel, pentru a lovi conturile publice, a provocat prea multe note false și scrâșneli din dinți pentru a fi suportată aidoma”. Din nou cuvinte? Nici pe departe, dimpotrivă, substanță economică. Să vedem.

Practic, din perspectiova Greciei și a altor state din sud, dogma asfixiantă a austerității bugetare pur și simplu a făcut mult prea multe pagube.

continuare în pagina 5

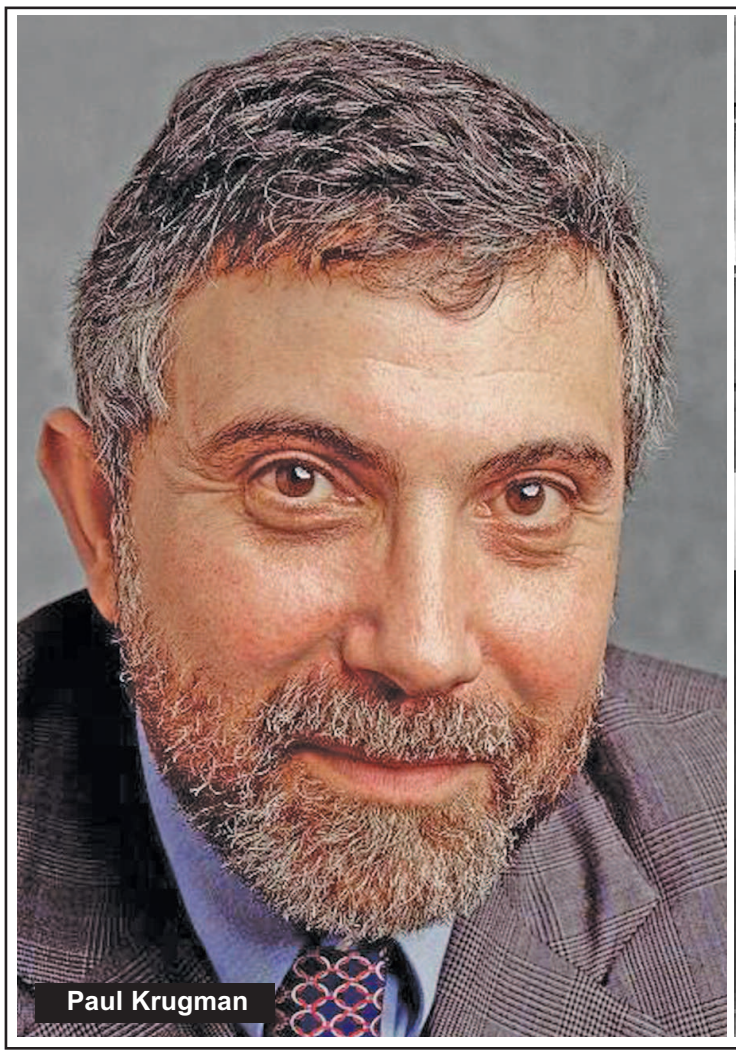
Paul Krugman

Londra: redacția ziarului “The Guardian”

Berlin panoramă.

urmare din pagina 4

A zdruncinat chiar guvernele aliate Germaniei. Alegerea lui François Hollande în Franța reprezintă, practic, o primă și esențială fisură în zidul retoricii bugetare germane, un important ecou astfel. A fost suficient ca Hollande să schițeze un program de relansare economică în sensul menționat. Pe urmă, pe lângă state din sud, iată Belgia, pentru care rețetele germane nu au putut reprezenta soluții. Deasemenea, Olanda, ceea ce determină și va determina și mai mult Berlinul să flexibilizeze, să facă mai suplă poziția sa. Aceasta, chiar în condițiile în care sunt încă temeri potrivit cărora alegerea lui Hollande, prin concepția sa, ar putea deteriora bunăvoința Europei de a urma reformele de modificări și austeritate dacă se dorește ca euro să supraviețuiască. Nu cumva este, însă, ceva eronat în acest sens? Eu cred că da. Supraviețuirea euro se poate petrece și altfel.

Dar care este programul lui Hollande ce a făcut atâta vâlvă, înainte chiar de a fi analizat cu judiciozitate și realism și de pe poziții relativ diferite comparativ cu cele prea rigide reprezentând mai ales pe marii bancheri, marea finanță internațională? Sunt, practic, două ținte fundamentale, ținte izvorâte din realități pe cale de a deveni dramatice: „la justisse et la jeunesse”, după cum se exprima chiar proaspătul președinte François Hollande. Mai ales de aceste lucruri, afirma Hollande, va trebui întrebat la finalul celor 5 ani. Iar mijlocul, în fapt mănunchiul de instrumente de lucru? „La croissance économique”. Să le analizăm pe rând și nu neapărat din perspectiva statelor, a economiilor aproape gâtuite de planuri de austeritate severe – desigur cu „excepțiile” amintite – planuri care, iată, că au început deja, prin efectele sociale negative dezvoltate, să facă mai mult rău decât bine. O economie presupus echilibrată, cu cheltuieli publice reale reduse drastic, la minim, uneori dincolo de limita imposibilului. O economie funcționând, astfel, de bine de rău, dar cu populații într-o sărăcie ce avansează cu hotărâre, ajunse spre limitele pauperizării și ale răbdării. Și atunci pentru cine o astfel de economie dacă ea nu îi satisface de fel pe oameni?

Așadar, „la justisse”. Dreptate pentru toți. „Nu” corupției, afacerilor cu fonduri publice care să sustragă bani de aici în folosul unor potentați, al unor privilegiați. Dar „da” acelor afaceri oneste, bazate pe cereri de piață, nișe de performanță, pe profesionalism, pe dezvoltarea producției și a infrastructurilor. „Da” sprijinirii nu doar a marilor, ci și a micilor întreprinzători, a patronilor care „sunt” alături de salariații lor, la succese dar și la insuccese. În fapt, pentru nu puțini patroni, licențierea colaboratorilor, închiderea firmei și declararea falimentului, într-o cultură a comunităților din nord-estul și chiar vestul european, reprezintă încă „o rușine”, o lipsă de responsabilitate din partea șefului de întreprindere. Numărul mare de sinucideri, în Italia, de șefi de IMM-uri o demnostrează astfel. Să nu mai vorbim de acele falimente în care “șeful” se salvează, cu banii frumoși chiar, ducând însă în mizerie pe subcontractanți, pe furnizori, pe beneficiari, pe stat, cum s-au petrecut și se mai petrece astfel de lucruri la noi. Dar să revenim. După cum scria de foarte curând în „New – York Times”, însăși economistul „Nobel” Paul Krugman, “persistența politicilor nefaste după care responsabilitatea fiscală constituie singura virtute, iar austeritatea un răspuns universal, practic închid și nu deschid posibilități de ameliorare a situației actuale”.

Deci, „producție, producție, producție”. Eu cred că excomunicarea activităților lor de către firme numeroase din Europa de Vest, în China, nu a fost și nu este, în primul rând, un factor de eficiență, ci un factor care a contribuit sensibil la înlocuirea producției fie cu speculațiile, pe termen lung mai puțin relevabile din perspectiva profitului, a profitului durabil, fie cu nimic. În schimb, iată câțiva ani în care Europa aplică planuri de austeritate extrem de riguroase, despre care, scrie tot Paul Krugman, „orice student, cât de cât familiarizat cu istoria economică, le poate prezice rezultatele: nu au făcut decât să agraveze recesiunea în care statele europene au plonjat”, au plonjat cu mult prea mult entuziasm, adăugăm noi. „Faut de mieux”, cum zice francezul, în lipsă de altceva – în speță relansarea producției, mai greu de conceput, mai greu de realizat, care presupunea și presupune mai multă colaborare, mai multă implicare instituțională și, firește, bosii marilor bănci ai marii finanțe internaționale, mai amendați în imensele lor câștiguri. Firește că și rambursarea datoriilor externe implică esențial producție și nu altceva.

Nu se pot crea locuri de muncă pentru acea „la jeunesse”, altă coordonată majoră de preocupare pentru François Hollande, fără producție, fără amplificarea activităților. Cum s-a ajuns oare la nivelul de civilizație materială, și chiar spirituală, de până acum? Prin muncă sau prin speculație? Prin muncă eficientă, profitabilă, inovatoare, inteligentă, cu efecte sociale de amploare, desigur. Aceasta este direcția în care au acționat și acționează revoluțiile industriale. Mulți tineri se simt, mai ales în recesiunea a cărei “singură” soluție o constituie austeritatea, excluși, marginalizați, umiliți. Dacă ne gândim la România, fenomenul este mai mult decât dramatic și nici pe departe – dimpotrivă – nu poate fi ameliorat cu invitația oficială, de la cel mai înalt nivel, ca doctorii, profesorii, inginerii, alți specialiști, muncitorii cu înaltă calificare să plece afară deoarece la noi nu li se pot asigura salarii cât de cât mai aproape de valoarea lor. Degeaba vorbim, de fapt, despre viitor, dacă nu avem în vedere stimularea pentru muncă a tineretului de astăzi, „bătrânii” de mâine. Firește, activități moderne, consumatoare de progres tehnic, deopotrivă apte să absoarbă segmente importante de forță de muncă pregătite potrivit cerințelor pieții. Internaționalizarea pieței muncii poate să devină în această direcție un avantaj și nu un exclusiv și perdant factor de substituție, cu sensul social în „jos” și nu în „sus”. Întreprinzătorii, instituțiile, școala, educația, familia, biserica trebuie să acționeze cooperant în acest sens.

În sfârșit, creșterea economică, poate însoțită inițial de o austeritate dar care să nu distrugă omul, ci să-l mobilizeze. Nu doar din Franța, ci și din Marea Britanie vin astfel semne încurajatoare. „Până în prezent, scria Michael White în „The Guardian”, promotorii unei politici deflationiste care privilegiază procese precum îndatorarea dar și rambursarea dură a datoriei externe în detrimentul creșterii economice și al creșterii gradului de ocupare, s-au aflat pe primul plan al acțiunilor statelor din zona euro sau aspirante în acest sens. Or, reîntoarcerea recesiunii de o parte și de alta a Mării Mânecii pune în evidență marile riscuri ale austerității... Opțiuni posibile pentru creștere ar putea fi amplificarea cheltuielilor de investiții finanțate de impozite temporare sau din împrumuturi suplimentare”. Desigur, acțiuni urmărite și controlate cât se poate de judicios. Nimeni să nu tragă avantaje nemeritate în acest cadru. „Mesajul ar fi clar, mai arată M.W: putem acționa, nu suntem neputincioși în furtună”. De fapt, opiniez eu, dacă nu vom schimba nimic în sensul stimulării creșterii economice, al creării de locuri de muncă, dacă la nivelul U.E. nu ne vom pune de acord asupra acestor noi reguli, riscăm să refacem drumul și destinul tragic al anilor 1930. Odată cu scăderea creșterii și agravarea șomajului, oamenii se simt abandonați, frustrați, marginalizați de către guvernele care au acționat și încă acționează în acest fel. Iată, dar, de ce „Pactul european de stabilitate” nu trebuie, nu poate să se refere excesiv la austeritate, la tăieri, la realizarea exclusiv pe această cale a unui anume echilibru economico – financiar. Ci trebuie să aibe, în primul rând, în vedere creșterea economică, crearea de locuri de muncă. ”Mai multă rigoare în aceste condiții, încheie și Paul Krugman în articolul său amintit din „New York Times”, ar fi un lucru dement”. **(va urma)**

Paris, 6 mai 2012. Cetățenii bucurându-se de victoria lui Fancois Hollande.

Modelul „low cost” în retail (II)

dr. Lucian **BELAŞCU**

urmare din pagina 1

Aceste constrângeri stau la baza avântului cunoscut de magazinele discount din Germania, imediat după război, și la dezvoltarea lor dintre 1970 – 1985. Limitarea programului de funcționare al magazinelor a contribuit la reducerea productivității marilor suprafețe comerciale în comparație cu celelalte țări europene. Acest fenomen a încurajat o creștere a marjei brute, astfel contribuind la procesul de trading up.

Aceste modificări au favorizat strategia de internaționalizare a magazinelor discount pentru că acestea nu întâmpinau bariere la intrarea pe piață.

Un exemplu de lege care a fost favorabilă discounterilor a fost legea Raffarin. Aceasta vizează programul de funcționare al magazinelor. De asemenea, legea a stabilit noi reguli în privința suprafeței minime a magazinului pentru care trebuie să se obțină autorizație (inițial, limita a fost de 1000 m², fiind modificată la 300 m²). Această lege avea scopul de a apăra magazinele mici, limitând expansiunea marilor magazine. În schimb, ea a fost avantajoasă pentru discounteri, deoarece suprafața unui magazin hard discount nu depășește 300 m².

La 1 ianuarie 1997, a intrat în vigoare legea Galland, cu privire la loialitatea și echilibrul relațiilor comerciale. Scopul era să reglementeze relațiile dintre marea distribuție și furnizori. Obiectivul era de a proteja magazinele mici și furnizorii, interzicându-le marilor magazine revânzarea pe pierdere (sub costurile de achiziție/producție), obligându-i în același timp pe retaileri să precizeze foarte clar toți termenii de preț din contractele lor comerciale. Legea limitează concurența în materie de prețuri, în avantajul discounterilor. Un efect al acestei legi a fost diminuarea diferenței de prețuri dintre hipermarketuri și supermarketuri. Astfel, imaginea prețurilor și competitivitatea hipermarketurilor a fost afectată în mare măsură. Consumatorii au fost încurajați să își îndrepte atenția spre un format comercial mai ieftin.

În Gemania, în iunie 2005, s-a inițiat o reformă a legislației privind activitățile comerciale pentru a limita puterea de cumpărare a marilor companii care impun termeni și condiții speciale ”nejustificate și repetate” furnizorilor. În aprilie 2007 s-a interzis supermarketurilor să vândă produse alimentare sub prețul de distribuție en-gross.

În Marea Britanie Comisia pentru Concurență a identificat într-un raport amplu publicat în 3 volume, 52 de practici anticompetitive aplicate de retaileri în relațiile cu furnizorii. În consecință, ea a recomandat ca principalele 4 supermarketuri de pe piață să respecte un Cod de practici în relațiile cu furnizorii.

Mai jos sunt enumerate principalele abuzuri depistate de ancheta Comisiei pentru Concurență din Marea Britanie:

- *Retailerii din UK nu dețin întotdeauna o listă formală sau informală cu furnizorii de la care majoritatea bunurilor sunt cumpărate, deși o asemenea listă este o condiție normală pentru a fi aprovizionați.*
- *Retailerii au cerut plăți furnizorilor ca pre-condiție pentru a fi înscriși pe lista de furnizori.*
- *Retailerii au cerut furnizorilor plăți pentru o mai bună poziționare a produselor în magazine.*
- *Retailerii au cerut plăți de la furnizori pentru a crește distribuția produselor în magazine.*
- *Retailerii au permis furnizorilor desemnați ca manageri să taxeze alți furnizori pentru spațiul din magazine (un fel de subînchiriere).*
- *Retailerii au refuzat să dea date despre vânzări unor furnizori, dar au oferit aceste date furnizorilor desemnați ca manageri.*
- *Retailerii au cerut furnizorilor SOLUS (să nu mai vândă către alți retaileri) produse, altele decât cele sub propria etichetă.*

Londra, nu doar o mare capitală, ci şi un mare oraş comercial al lumii.

- *Retailerii au cerut contribuții financiare de la furnizori în schimbul promovării produselor în timpul anului (practica se numește pay to play).*
- *Retailerii au cerut furnizorilor să dea discounturi anticipate.*
- *Retailerii au cerut discounturi retrospective de la furnizori care au redus prețul produsului stabilit în momentul vânzării.*
- *Retailerii au cerut compensații de la furnizori când profiturile la vânzare au fost mai mici decât cele preconizate.*
- *Retailerii au cerut “sprijin” de la un furnizor pentru a micșora prețul unui produs comparativ cu alți retaileri.*
- *Retailerii au cerut furnizorilor să reducă discountul oferit altor retaileri.*
- *Retailerii au cerut furnizorilor să facă plăți pentru a acoperi produsele “risipite” (pierdute).*
- *Retailerii au cerut furnizorilor să cumpere înapoi produsele nevândute sau nu au plătit pentru ele (în afara cazurilor când existau acorduri scrise de acest gen).*

Evoluția cererii și noul comportament de cumpărare al consumatorilor

Crizele economice, de-a lungul timpului, au favorizat expansiunea magazinelor discount. În Germania, o parte din clientela discounterilor, în special în momentul apariției formatului, era formată din consumatori cu un venit mic: imigranți din estul Europei și din țările care au asigurat forța de muncă în Germania după război. Destul de repede, clientelei discounterilor i s-a adăugat o nouă categorie de consumatori: clienții care doresc să economisească bani. Noi clienții erau dispuși să economisească bani la produsele de bază (în general produse alimentare) pentru a-și putea permite cumpărarea altor produse de lux. În prezent, clientela discounterilor este diversificată.

La sfârșitul anilor 1980, economia a întâmpinat din nou dificultăți. Persistența șomajului, creșterea presiunii fiscale și instabilitatea politică din unele țări sunt elemente care au influențat comportamentul de cumpărare al consumatorilor. Pentru produsele de bază, consumatorii au preferat produse mai ieftine. Studiile au arătat că majoritatea consumatorilor și-au schimbat obiceiurile de consum. Cei interogați au declarat că sunt mult mai atenți la prețurile produselor, însă puțini din aceștia au declarat că preferă o calitate mai ridicată, indiferent de prețul produsului. De exemplu, în Italia, 83% din consumatori și-au schimbat comportamentul de cumpărare. Ei preferă magazinele mai ieftine (23%) și mărcile ieftine (19%). În plus, consumatorii erau dispuși să cumpere mai multe produse marcă proprie (22%) și sunt sensibili la promoții (59%). **(va urma)**

Vedere din Hong-Kong

Aria de cuprindere a sistemelor expert financiare

master. Adina-Maria **FLEȘER**, ULBS

urmare din pagina 1

Sistemele expert pot fi definite ca sisteme de programe, care înmagazinează cunoștințele experților umani dintr-un domeniu bine definit, și apoi le folosesc pentru rezolvarea problemelor dificile din acest domeniu. Sistemul expert are la bază conceptual de inteligență artificială prin care se asigură, în principal, simularea proceselor din cadrul unui raționament natural uman. Așadar, sistemul expert încearcă să imite raționamentul expertului uman prin raționamente artificiale. Altfel spus, după preluarea cunoștințelor expertului uman, sistemul expert le multiplică și explicitează experiența acestuia. Modificarea, actualizarea și întreținerea cunoștințelor de sistemele expert trebuie să se realizeze ușor și să poată fi făcută în afara serviciilor informatice de către și sub controlul persoanelor care au cunoștințe în domeniu.

Sistemul expert asigură declanșarea, utilizarea, interpretarea și multiplicarea unor raționamente artificiale prin intermediul unui sistem expert, folosind elemente de inteligență artificială care permit stocarea, utilizarea și interpretarea cunoștințelor experților umani în domeniul financiar-bancar, utilizate apoi pentru rezolvarea unor probleme specifice acestui domeniu, prin înlocuirea raționamentului uman prin unul artificial, folosindu-se cunoștințe independente în raport cu mecanismul de raționament.

Caracteristica esențială a metodologiei sistemului expert în raport cu alte tehnologii de inteligența artificială, constă încercarea de a reproduce facultățile de a decide sau de a judeca a expertului uman, în sensul că expertul uman poate emite cunoștințe perfect structurate, specifice unui domeniu de aplicații.

În ceea ce privește necesitatea sistemului expert, este cunoscut ca un expert uman se formează greu și necesită pe lângă o pregătire profesională, multă experienta personală și calități native, ceea ce necesită timp îndelungat și costuri ridicate, făcând astfel sistemele expert mai puțin costisitoare, iar multiplicarea lor pe viitor strict necesară.

În definiția dată de Durkin, sistemul expert este un program informatic capabil să modeleze abilitățile de rezolvare de probleme ale expertului uman, atât sub aspectul cunoștințelor, cât și al raționamentului.

Comparând sistemul expert cu expertul uman, se poate constata următoarele:
- Sistemul expert poate înlocui expertul uman în rezolvarea unei anumite probleme, acesta din urmă având un cost ridicat și o accesibilitate limită.
- Sistemul expert poate acționa complementar cu un expert uman, asistându-l pe acesta în rezolvarea unor probleme de mare complexitate.

Acest sistem de conducere intră în legatură cu un sistem operant ce asigură, la rândul său, pentru domeniul financiar-bancar, transformarea unor fluxuri financiare de intrare în fluxuri financiare de ieșire.

Caracteristici ale sistemului expert

Sistemul expert, care încearcă să imite exprtul uman, prezintă următoarele caracteristici:
- Cunoștințele sunt indepedente de mecanismul de raționament;
- Spre deosebire de programarea clasică, unde trebuie să se descrie explicit toate prelucrările într-o manieră statică, sistemul expert se caracterizează printr-o abordare declarativă, în care se specifică cunoștințele care vor fi exploatate în mod dinamic de mecanismul de raționament;
- Sistemul expert să fie capabil să explice raționamentele făcute și să argumenteze soluțiile obținute într-o manieră asemănătoare expertului uman;
- Cunoștințele manipulate de sistemul expert sunt în principal de natură simbolică spre deosebire de programele clasice care utilizează preponderent date numerice;
- Sistemele expert trebuie să fie capabile să gestioneze baze de cunoștințe de volum mare și să trateze cunoștințe inexacte și incomplete;
- Sistemul expert utilizează metode empirice bazate pe experiență care conduc la cele mai bune soluții;
- Sistemul expert este specializat într-un anumit domeniu și nu în rezolvarea unei singure probleme, ca programele clasice;

Obiectivele sistemului expert

Sistemul expert urmărește 3 obiective comune:
- Achiziționarea ușoară a pieselor de cunoaștere;
- Exploatarea eficientă a colecției pieselor de cunoaștere;
- Să suporte cu ușurintă ansamblul operațiilor asupra pieselor de cunoaștere și să permită adăugarea, modificarea și eliminarea faptelor și regulilor.

Structura sistemului expert

Componentele de baza ale unui sistem expert:
- *Baza de cunoștințe,* pentru stocarea pieselor de cunoaștere specifice domeniului aplicativ analizat. Baza de cunoștințe conține sistemul de cunoștințe specifice domeniului financiar-bancar, inclusiv relațiile și intercondiționările între acestea;
- *Motorul de inferențe* este elementul efectiv de prelucrare în sistemul expert, pornind de la fapte activează cunoștințele corespunzătoare din baza de cunoștințe, construind astfel raționamente care conduc la noi fapte. Programarea declarativă, prin intermediul căreia regulile sunt furnizate independent de înlănțuirea lor, ceea ce se traduce practic prin definirea regulilor separat față de metoda care le va folosi;
- *Interfața cu utilizatorul* este componenta sistemului expert prin intermediul căreia este posibil accesul utilizatorului la faptele, datele și regulile din baza de cunoștințe.
- *Modulul de achiziție* a cunoștințelor are rolul de a transforma cunoștințele din forma în care le exprimă cognitianul în forma internă de memorare pe suport.

Domenii de aplicare a sistemelor expert

Modul de lucru al sistemelor expert

Exista trei activități majore care fac parte integrantă dintr-un sistem expert:
- dezvoltarea;
- consultarea;
- îmbunătățirea.

Dezvoltarea unui sistem implică obținerea bazei de cunoștințe prin achiziționarea cunoașterii de la experți sau din alte surse. Cunoașterea este separată în cunoaștere declarativă (bazată de fapte) și cunoaștere procedurală (bazată pe reguli).

Dezvoltarea include totodată și construirea sau achiziția unui motor de inferență, precum și a celorlalte module componente.

Consultarea – după ce sistemul este dezvoltat și validat, este trecut în exploatarea utilizatorilor.

Îmbunătățirea sistemelor expert – este posibilă în mai multe moduri și se efectuează printr-un proces de prototipizare.

Utilizarea sistemelor expert în domeniul financiar contabil

Atât la nivel de întreprindere, cât și la nivel bancar, o parte a deciziilor pot fi adoptate cu ajutorul unor sisteme expert. Indiferent de domeniu, s-au conturat în timp trei tipuri de sisteme expert:
- ***sisteme expert de tip diagnostic*** – presupune realizarea unei expertize;
- ***sisteme expert pentru previziune-planificare*** – sunt utilizate în scopul elaborării de programe sau planuri optime;
- ***sisteme expert de control*** – sunt utilizate pentru a sprijinii decizii ce trebuie adoptate în timp extrem de rapid și care prelucrează un volum foarte mare de date.

La nivel de întreprindere, principalele activități pentru care se pot dezvolta sisteme expert sunt:
- analiza și planificarea financiară;
- gestiunea trezoreriei;
- alegerea variantelor de finanțare a unei investiții.

Concluzie

În **concluzie,** ***principale obiectiv*** ale sistemelor expert sunt:
- achiziționarea ușoară a cunoașterii - prin exprimarea cât mai direct posibilă a expertizei obținute de la experții umani;
- exploatarea eficientă a colecției de cunoștințe prin: o combinarea și înlănțuirea cunoștințelor pentru a infera noi cunoștințe prin judecăți, planuri, demonstrații, decizii și predicții; luarea în seamă a modului în care sunt inferate noile cunoștințe;
- să suporte cu ușurință întreaga gamă a operațiunilor asupra cunoștințelor: adăugarea, modificarea și eliminarea acestora.

București. Ministerul Finanțelor Publice.

SOLILOCVII DE DUMINICĂ

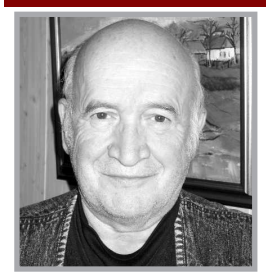

Artele Focului

Petru-Ovidiu **DUMBRĂVEANU**

Sintagma „ Artele Focului” a intrat de mult timp în limbajul curent al istoriei și criticii de artă, dar și al artiștilor plastici contemporani. Această construcție semantică desemnează creația artistică din domeniile sticlăriei, ceramicii, metalului și a vaselor emailate unde, în procesul tehnologic, intervnția focului este absolut obligatorie.

În județul Sibiu activitățile din aceste domenii se bucură de o bogată tradiție. „Glăjăriile” de la Porumbacu și Avrig, industria sticlăriei de la Mediaș, vasele și cahlele ceramice de la Săsăuși Cârțișoara și Mediaș, au ajuns să fie cunoscute, prin originalitatea și frumusețea lor, în întreaga țară dar și peste hotare.

În domeniul sticlăriei, creația cultă a cunoscut o dezvoltatare fără precedent după 1965, când printr-o judicioasă politică de cadre au fost atrași creatori, proiectanți și designeri tineri, cu studii superioare de artă, care au imprimat produselor noi, prin originalitatea concepțiilor și viziunilor, o notă de modernitate îmbinând fericit latura estetică cu cea utilitară.

La Mediaș artiști plastici profesioniști ca Rudolf Sura, Eugen Cioancă, la Avrig, Ion Tămâian și Elena Graure, și la Sibiu Marian Pleșa, încadrați în structurile locale ale Uniunii Artiștilor Plastici din România, au devenit lideri de Școală artistică, formând la Serviciile de creație ale intreprinderilor, o gândire artistică proprie, modernă, debarasată de rămășițele kitschu-riste ale modurilor artistice „Tradiționaliste”. La nivelul Filialei U.A.P, Sibiu, torită unui numar mare de artiști din domeniile artelor decorative, s-a trecut la despărțirea, în plan expozițional, a saloanelor de artă decorativă de cele de pictură, grafică și sculptură, ceea ce a dus la formarea unui public nou care să guste și să înțeleagă artele decorative în specificitatea lor.

Lucrări sticlă fuzionată - Slobodan Marinkovic

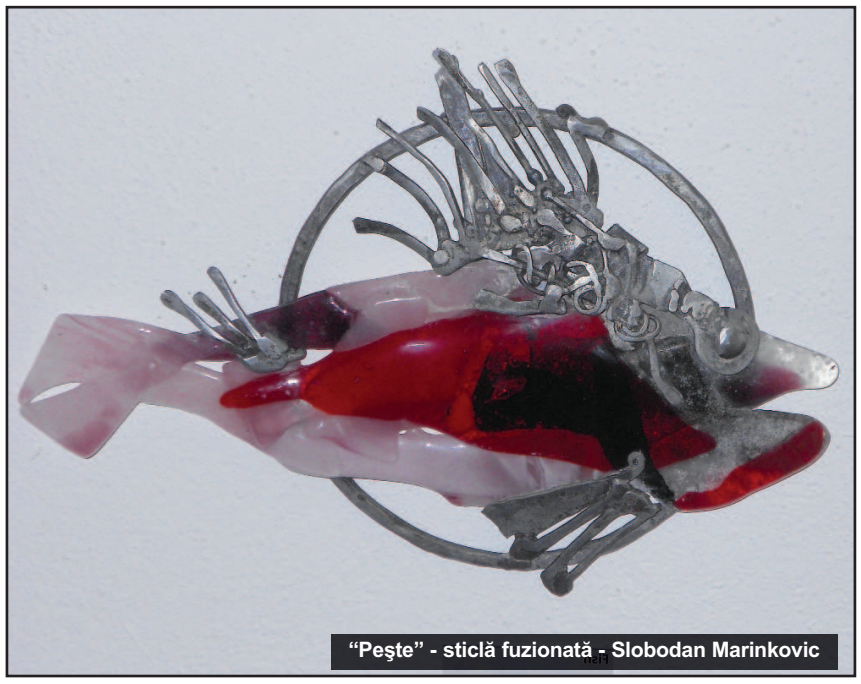

“Peşte” - sticlă fuzionată - Slobodan Marinkovic

Acestui public, și nu numai, Galeria de Artă a U.A. P. din Piața Mare nr. 12, îi oferă, printr-o expoziție de înaltă ținută artistică, un eșantion reprezentativ al artei sticlăriei moderne din Serbia, prin numele unuia dintre cei mai mari artiști ai săi, SLOBODAN MARINKOVIC.

Acest artist considerat un veritabil colorist liric, expune 41 de lucrări de sticlă în tehnica „ fuziunii de sticlă” o modalitate modernă de exprimare în arta sticlăriei. Sunt, dincolo de rezolvarea tehnica complicată, adevărate metafore coloristice unde îmbină, într-o fericită alcătuire, elemente tradiționale din cromatica picturii sticlăriei sârbești, cu infuzii lirice de mare sensibilitate modernă. Acest artist dovedește o deosebită stăpânire a meșteugului perlucrării sticlei, unde cele trei elemente de bază ale acestui meșteșug ancestral, nisipul, focul și apa greu de controlat, pun la grea încercare calitățile și priceperea artistului.

Este de apreciat inițiativa președintelui Asociației Filiala UAP, Sibiu, Ion Tămâian, la rândul său artist sticlar, de a aduce la Sibiu artiști de anvergură mondială de talia lui Slobodan Marincovic, prin care iubitorii de artă pot cunoaște cele mai actuale tendințe ale artei .

Slobodan Marinkovic s-a născut în 1960, în Kralijevo în Serbia. A absolvit Facultatea de Arte aplicate din Belgrad la clasa renumitului profesor și artist M.V.Mirski.

Este un artist complex. Cultivă cu ceeași plăcere și profesionalism pictura, fresca, mozaicul și fuziunea sticlei. Palmaresul său expozițional cuprinde numeroase expoziții în fosta Yugoslavie, în orașul său natal, la Belgrad, în Ungaria, Franța și România. Pentru sibieni, expoziția de artă a sticlăriei, semnată de acest artist extrem de prolific și multilateral, reprezintă o deschidere spre formele actuale ale artei moderne europene.

26 mai 1896. Încoronarea lui Nicolae al II-lea Romanov, ultimul țar al Imperiului rus.

Colegiul de redacție

Redactor șef coordonator:
DAN POPESCU

EUGEN **IORDĂNESCU**
EMIL **DAVID**
drd. Alin **OPREANA,**
secretar general de redacție

editor
GRUPUL DE PRESĂ
CONTINENT
CAMERA DE COMERȚ,
INDUSTRIE ȘI AGRICULTURĂ
A JUDEȚULUI SIBIU
NOBLESSE SRL

ISSN 1841-0707
Tel. 0269/21.81.33,
fax. 0269/21.01.02,
e-mail rondul@rdslink.ro

Articolele apărute în revistă exprimă punctele de vedere ale autorilor, care pot fi diferite de cele ale redacției.